

NORGES SKISKYTTERFORBUND

VEILEDER FOR TEKNISK DELEGERT (TD)

Oppdatert etter nasjonale konkurranseregler sesongen 2009-10

Forord:

Denne veilederen skal være et hjelpeverktøy for teknisk delegerte (TD) innenfor norsk skiskyting. Veilederen bør benyttes for alle typer skiskytterrenn fra kretsrenn til nasjonale mesterskap.

Høsten 2006 ble IBU`s konkurranseregler og "Norsk tillegg" sammenfattet i et dokument. Det er derfor viktig at alle TDer benytter siste versjon av nasjonale konkurranseregler opp mot denne veilederen.

Veilederen skal også være et hjelpemiddel for å heve standarden på norske skiskytteranlegg og "kvalitetssikre" norske skiskytterarrangement.

Bruken av veilederen:

- * Alle nummerhenvisninger er rettet mot nasjonale konkurranseregler sesongen 2009-10. Følg ellers innholdsfortegnelsen nedenfor.

Veilederen er todelt;

- Del I   Veileder for nasjonale renn (NM, hovedlandsrenn, landsdelsmesterskap, Vital Cup, Statkraft Junior Cup, Bendit Skiskytterfestival og enkelte større nasjonale renn)
- Del II   Veileder for renn på krets nivå.

Begrepet TD I og TD II gjelder kun for utdanningsnivå og ikke for den jobben to TD-er samarbeider om under et arrangement.

Del I

Veileder for nasjonale renn NM, hovedlandsrenn, landsdelsmesterskap, Vital Cup, Statkraft Junior Cup, Bendit Skiskytterfestival og enkelte større nasjonale renn)

Innhold

1. Oppnevning av TD
2. Materiell for TD
3. Jursammensetting
4. Juryens oppgaver
5. TD's oppgave sammen med arrangør
  - 5.1 - i god tid før konkurransen
  - 5.2 - før konkurransen (Sjekkliste for TD – Teknisk gjennomgang)
  - 5.3 - under konkurransen
  - 5.4 - etter konkurransen
  - 5.5 - før, under og etter konkurransen
6. Rutiner ved sikkerhetskontroll
7. Sjekkliste for TD - Teknisk gjennomgang
- 8.

1. Oppnevning av TD

- * Teknisk delegert er "arrangørens høyre hånd" og alle som bekler denne rollen bør ha dette klart i minne.
- * Norges Skiskytterforbund oppnevner TD2-er til nasjonale mesterskap, renn som inngår i cuper og enkelte større nasjonale renn. Denne oppnevningen blir foretatt i etterkant av tildeling av renn og mesterskap. Liste over engasjerte TD2-er til de forskjellige renn finner man på forbundets nettsider (Inngang Terminliste – TD 2)
- * Oppnevning av TD2-ere og jursammensetting (se konkurransereglene under hovedpunkt 2 Organisasjon og oppnevninger).
- * I samarbeid med arrangør er TD ansvarlig for oppfølgingen av arrangementet fra tildelingen av rennet til TD-rapporten er levert. I de renn hvor man har oppnevnt to TD-er skal disse samarbeide om jobben.
- * TD er leder av juryen. Jury oppnevnes på lagledermøte i forkant av rennet.

2. Materiell for TD

- * Nasjonale konkurranseregler sesongen 2009-10 (Oppdaterte regler finner man på forbundets nettsider - Regler/ bestemm.)
- * Veileder for Teknisk delegerte (TD) veileder.

3. Jursammensetting

Jursammensetting kan endres fra år til år. S sammensettingen framkommer av Nasjonale konkurranseregler pkt. 2.3.

4. Juryens oppgaver

- * Henvisning til pkt. 2.3 Rennjury.
Ellers finner man under pkt. 10 behandlingen av protester og straffebestemmelsene under pkt. 11 med videre henvisning.

5. TD`s oppgave sammen med arrangør

5.1 - i god tid før konkurransen

TD under norske mesterskap (NM sen. – NM jun. og Hovedlandsrennet)

Anbefalt opplegg - forberedende møter:

- * 1. møte på barmark slik at det er mulig å få gjennomført eventuelle utbedringer før vinteren.
- * Arrangøren skal inngå en avtale med reservearena, vedlegg til arrangørkontrakten.
- * Møte 14 dager før rennet eller telefonisk kontakt.
- * Større møte med hele rennorganisasjonen helst to dager før første renndag.

TD under norgescuprenn og enkelte større nasjonale renn.

Anbefalt opplegg - forberedende møter

- * Gjøre seg kjent med anlegget og organiseringen ved min. ett personlig frammøte på konkurransestedet ca. to mnd. før rennet.
- * Arrangøren skal inngå en avtale med reservearena, vedlegg til arrangørkontrakten.
- * Telefonisk kontakt med arrangør ca. 14 dager før rennet. (Snøforhold m.m.)
- * Større møte senest dagen før rennet med alle sentrale personer i rennorganisasjonen til stede

Agenda på møtene: Gjennomgang av "Sjekkliste for TD" (teknisk gjennomgang)

Andre viktige sjekkpunkt underveis:

- * Påse at anlegget har tilfredsstillende standard og eventuelt gjøre avtaler om utbedringer.
- * Påse at løypenettet tilfredsstillende gjeldende krav (pkt. 3.3 og 1.3.8)
- * Påse at skyteanlegget tilfredsstillende kravene. Er det uoriginale selvanvisere på anlegget bør forbundet kontaktes om dette. Forbundet har egne "Bestemmelser om godkjenning av selvanvisere".
- * Kontrollere selvanvisere i henhold til NSSF`s materialkatalog for nasjonale konkurranser
- * Gjøre avtale om informasjonsflyt i forkant av rennet som for eksempel oversendelse av referat fra møter i arrangementsutvalg.
- * Bli enige om ansvarsområder mellom TD-er under arrangementet.

- * Gjøre avtaler om når og hvor trekninger av startlister og innskytingsfordeling skal foregå. På nasjonale renn er det vanlig at dette trekkes før lagledermøtet.
- * Påminning om oversendelse av materiell fra forbund; diplomer, (nullerdiplom, mesterskapsdiplom) kongepokaler og andre utmerkelse.
- * Gjøre avtaler om flere møter og eventuelt annet.
- * Kontrollere at arrangøren har avtale med lege eller sanitet.

5.2 - før konkurransen (Senest dagen før rennet)

NB ! Skiskytteranlegget skal være ferdig "rigget" dagen før rennet (til den offisielle treningen).

Gjennomgang av "Sjekkliste for TD" (teknisk gjennomgang).

Til denne gjennomgangen må alle sentrale personer i renn-organisasjonen være til stede. I de renn hvor man har to oppnevnte TD-er bør begge delta på dette møtet.

TD (er) og rennleder bør i fellesskap ha avtalt et program (tidsplan) for den tekniske gjennomgangen. Program/ tidsplan for en slik gjennomgang er viktig for å unngå unødig tidsforbruk/ heftelser for arrangementsstaben. Et slikt møte er vanligvis todelt:

- * Plenumsdel hvor rennleder presenterer sin organisasjon. Man går ellers gjennom de tekniske detaljene som man mener bør være med i plenumsdelen.
- * Teknisk gjennomgang for det enkelte ansvarsområde (Sjekkliste for TD). Vanligvis deltar leder for ansvarsområde med det tilleggspersonell man ønsker å ta med, eventuelt rennleder etter eget ønske og TD(er).

5.3 - under konkurransen

- * Kontrollere at konkurransen gjennomføres i henhold til reglementet.
- * Ta nødvendige forhåndsregler når vanskelige situasjoner oppstår som gjør en regulær gjennomføring av konkurransen umulig. En slik forhåndsregel kan også være å avbryte konkurransen.
- * Vedta om løpere som kommer for sent til start skal få starte når det skyldes "force majeure"
- * Behandle protester så snart de foreligger og om mulig før konkurransen er gjennomført.

5.4 - etter konkurransen

- * Behandle innkomne protester (pkt. 10 Protester)
- * Idømme mulige straffer (pkt. 11 Straffebestemmelser med videre henvisning)
- * Bestemme eventuell tilgodeskrivelse.
- * Erklære konkurransen som ugyldig dersom forholdene tilsier det.

- * Kontrollere at resultatene blir lagt ut på arrangementets nettsider så snart som mulig.
- * Ved Norges-cup, kontrollere sammenlagtlister.

5.5 - før, under og etter konkurranse

- * Fatte vedtak i forhold til eventuelle spørsmål som ikke styres av reglement.
- * Utarbeide TD-rapport og oversende denne til arrangør og forbund.

6. Rutiner ved sikkerhetskontroll pkt. 8.5

- * Påse at alle utøverne lader magasin enten med børsa på ryggen eller ved våpenstativ. Kontroller at arrangøren har tilstrekkelig med våpenstativ ved start, standplass og målområde
- * Før offisiell trening skal alle løperne kvittere ut for et startnummer på en kontrollpost i nærheten av skytebanen og ha på seg startnummeret under hele treningen, forutsatt at de trener også på skytebanen. Nummeret skal leveres inn etter endt trening og kontrollposten skal visitere våpenet.
- * Ved innskyting til konkurranse skal løperne etter endt innskyting gå umiddelbart til en visitasjonskontroll som ligger i nærheten av utgang standplass. Løperen har ansvaret for å påse at vedkommende blir krysset av på en liste.
- * Ved målgang skal arrangøren ha en post ved målområdet for å visitere våpenet.

7. SJEKKLISTE FOR TD – TEKNISK GJENNOMGANG.

Denne sjekklister er utarbeidet i samsvar med oppbyggingen av nasjonale konkurranseregler sesongen 2009-10. Hovedpunkt. 2 (Organisasjon og oppnevnelser) og Hovedpunkt. 3 (Konkurransestedet og krav til dette)

NB ! Sjekklister for TD kan benyttes som ei huskeliste ("arbeidsverktøy") opp mot arrangør i hele planleggingsfasen før et arrangement. Ut fra sjekklister kan det stilles spørsmål om forskjellige deler av arrangementet både ved telefonisk kontakt og ved frammøte på arrangementsstedet.

Hovedsakelig er denne sjekklister tenkt som et "arbeidsverktøy" for TD i forbindelse med den tekniske gjennomgang med arrangøren i forkant av arrangementet, som regel en eller to dager før rennet.

Ved den tekniske gjennomgangen er det viktig at arrangøren ved rennleder har med seg de underledere som blir direkte berørt ved gjennomgangen.

Alle henvisningene er relatert til nasjonale konkurranseregler sesongen 2009-10 (Siste versjon). Siste

**ppdaterte versjon finner man på forbundets nettsider (Regler/
bestemm.) og der er det også uthevet med rødt det som er endret
fra foregående sesong.**

I innholdsfortegnelsen nedenfor har man gjengitt alle hovedpunktene i Konkurransereglementet som det er viktig at man kjenner til. For å lette arbeidet for TD har man valgt å angi de viktigste punktene i reglementet (vist med henvisning under det enkelte hovedpunkt)

Hovedpunkt 2 og 3 (Organisasjon og oppnevnelser og Konkurransestedet og krav til dette) inneholder de viktigste sjekkpunktene og er derfor omtalt spesielt. (Se dette skrivet side 6- 9)

1.	Generelle bestemmelser	Hovedpunkt 1
	* Innbydelse og påmelding	Pkt. 1.5.
	* Lagledermøter	Pkt. 1.7.
2.	Organisasjon og oppnevnelser	Hovedpunkt 2
3.	Konkurransestedet og krav til dette	Hovedpunkt 3
4.	Konkurransetrustning og bekledning	Hovedpunkt 4
5.	Trening og innskyting	Hovedpunkt 5
6.	Startbestemmelser	Hovedpunkt 6
7.	Langrennsbestemmelser	Hovedpunkt 7
8.	Skytebestemmelser	Hovedpunkt 8
9.	Målpassering, sluttid og resultater	Hovedpunkt 9
10.	Protester	Hovedpunkt 10
11.	Straffebestemmelser	Hovedpunkt 11
12.	Norgesmesterskap, Hovedlandsrenn – Arrangementsregler	Hovedpunkt 12
13.	Vital Cup og Statkraft Cup – Arrangementsregler	Hovedpunkt 13
14.	Sommer-NM –Arrangementsregler	Hovedpunkt 14
15.	Landsdelsmesterskap – Arrangementsregler	Hovedpunkt 15

- 16 Åpeningsrenn Beitostølen – Arrangementsbestemmelser
Hovedpunkt 16
- 17 Ikrafttreden Hovedpunkt 17
- 18 Straffebestemmelser nasjonale konkurranser
Hovedpunkt 18

ORGANISASJON OG OPPNEVNELSER

Hovedpunkt. 2

- * Arrangørens ansvar
- ved større renn Organisasjonskomite
- ved mindre renn Rennavviklingskomite pkt 2.1
- * Rennjury oppnevnes på lagledermøte. TD er leder av juryen. Sammensetning for øvrig (Se konkurransereglene) pkt 2.3
- * TD`s oppgaver - Bør leses pkt 2.4
- * TD`s kostnader avklares årlig av forbundet

KONKURRANSESTEDET

Hovedpunkt 3

*** GENERELT**

pkt. 3.1

Ved tildeling av et arrangement har forbundet vurdert arrangementsstedet før tildelingen blir gitt. Dette er bl.a.:

- * Beliggenhet med tanke på reiser og overnatting, fasiliteter og installasjoner på konkurransestedet/ anlegget.

• STARTOMRÅDET OG MÅLOMRÅDET

Pkt 3.2 og pkt 3.5

- * Generelt: Handler om preparering, startlinje, avgrensing, trafikk løpere, oppvarming, sted for å henge fra seg oppvarmingstøy og geværstativ start/mål pkt 3.2.1
- * Tilrettelegging av startområde for de forskjellige konkurranseformer. pkt. 3.2.2.- 3.2.4.
- * Krav til løypeoversikt - startklokke og utstyrskontroll. pkt. 3.2.5- 3.2.7.

* Generelt Preparering, mållinje, avgrensinger, merking og trafikk løpere.

pkt. 3.5.1.

*Utstyrskontroll, mediaområde og drikkeplass.

pkt. 3.5.2.-3.5.4.

Andre viktige sjekkpunkter ved start og mål: (Hovedpunkt 6)

Sjekkliste	Normal/ Sprint	Stafett	Jakt- Start	Felles - Start
Organisering og bemanning	X	X	X	X
Kvalitetssikring av startlister og antall startbåser			X	X
Startprosedyre og startbestemmelser	X	X	X	X
Bemanningen og kjennskap til reglement	X	X	X	X
Kontroller ved start (Våpen, utstyr og reklame)	X	X	X	X
Kontroll ved og etter veksling.		X		
Rutiner ved feil start - ta stilling til hvem som gjør hva.		X		X
Kontroll ved målgang. (Våpen, utstyr, reklame)	X	X	X	X

Andre viktige sjekkpunkter tidtaking, kontroller og resultater:

Organisering/ utstyr

- * Gjennomgang av organisasjonsplan for alle posisjoner/områder; start, mål, stafettveksling, mellomtid og kontrollsystemer (kontroll ved start/ mål og skyting - strafferunde).
- * Bruk av "Flytskjema" (Nøyaktig tidsskjema for tidtakergruppa - hva gjøres fra min.- min.) benyttes av mange arrangører. Kan anbefales.
- * Kontroll av Emit-tidtakere-systemer. Det er vanlig med ett hovedsystem og ett reservesystem (Backup-system) Anleggene bør være uavhengig av hverandre.
- * Samband mellom tidtakerhus, start, og evt. punkt for mellomtider og målgang.
- * Samband mot standplass for feilmeldinger.
- * Strømtilførsel og rask tilgang på reserveaggregat.
- * Bruk av video og målfoto ved målgang.

Kontroller av skyteresultat og strafferunder:

- * Systemer for innrapportering av skyteresultat. Bruk av håndtastatur fra standplass, eventuelt forenklede opplegg via samband og rapportering via skjema. Krav om trippel kontroll av skyteresultat.

- * Gode opplegg for kontroll av manuelt skrevne skyteresultat og strafferunder. Gode skjema og gode kontrollrutiner.
- * Ved bruk av skjema som fylles ut på standplass er det viktig at disse bringes inn til kontrollrommet med jevne mellomrom (Faste intervall på 10 eller 15 min.)

NB ! Kontrollrutinene må ikke undervurderes. Tilstrekkelig bemanning, eget rom for kontroll, ingen forstyrrelser.

Resultater

- * Bli enige om hvilke kontroller som må gjennomføres før uoffisielle lister foreligger og henges opp på resultatavler.
- * Lagledermøte tar stilling til protesttider
- * Rennleder bekrefter at alle kontroller er gjennomført (skyteresultat, strafferunder og løypekontroller m.m.). Viktig med raske og gode rutiner.
- * Samlingssted for jury under og etter rennet.
- * Foreløpige resultatlisters henges ut på resultatavlene med påskrevet tidspunkt for utlegging og protesttid. Det er viktig at foreløpige lister kommer ut så fort som mulig.
- * TD underskriver lister når protester er behandlet og protesttiden har utløpt.

* LØYPENE	Pkt. 3.3
* Krav; generelt, høyde m.h.o., bredde, lengde, bruk av løypene, sporsetting, sikkerhet, preparering og merking.	pkt. 3.3.1.- 3.3.6.
* Sperringer og løypepatrulje.	pkt. 3.3.7. - 3.3.8.
* Løypespesifikasjoner.	pkt. 3.3.9.
* Vekslingsfelt	pkt. 3.3.10.
* Strafferunde	pkt. 3.3.11.

Andre viktige sjekkpunkter:

- * Kontrollere via rennleder at organiseringen når det gjelder bemanning er i orden (kontrollposter, vakthold, samband og rapportering)
Avvik når det gjelder løypekontroll kan gjerne meldes sekretariat via eget samband eller bruk av mobiltelefon
- * Merking av løyper
Kontrollere at merkingen er i henhold til reglement. Merkingen må være klar og entydig.
- * Løypekart og profiler som slås opp minimum ved start og i laglederbas på standplass.

SKYTEBANEN

(Pkt 3.4)

- * Banegodkjenning (er sjekket av NSSF ved tildeling av rennet)
- * Godkjenning av selvanvisere (Sjekkes med forbundet - nasjonale regler)
- * Skyteavstand pkt. 3.4.2.1.
- * Inndeling av standplass ligg/stå ved de forskjellige konkurransedisipliner. pkt. 3.4.2.2.
- * Sjekkpunkter for klargjøring av skyteanlegg pkt 3.4.2.-3.4.9.
  - Skyteavstand
  - Inndeling av standplass.
  - Nivå standplass skiver
  - Standplassen; inndeling, preparering, skytematter m.m. pkt. 3.4.1.
  - Nasjonal tilpasning bredde pr. bane min. 2,5 meter opptil 3 meter
  - Skiveplassering
  - Vindflagg, for annenhver skive
  - Skiver kontroll se eget kap. bak i boka (Vedlegg nr. 1, side 12).

Andre viktige sjekkpunkter:

- * Organisering og bemanning for hele ansvarsområdet
- * Kontrollsystemer og kvalitetssikring manuell skiving/ tastaturer (trippelkontroll)

Skytebane drift under hovedlandsrenn og større rekruttrenn

- * Kontrollere og vurdere systemer for framlegging av våpen. (Meget viktig)
- * Skiveantall i forhold til startintervall må vurderes (effektiv rennavvikling).
- * Bruk av tidsskjema for framlegging av våpen under rekruttrenn anbefales.
- * Bruk av håndduker for tildekning av baksikter på våpen som ligger på standplass mellom to eller flere skytinger kan anbefales ved ekstreme værforhold (Snødrev som kommer bakfra)

MÅLOMRÅDET

- * Målområdet generelt pkt. 3.5.1
Oppdeling/ merking
- * Utstyrskontroll pkt. 3.5.2
- * Mediaområde pkt. 3.5.3.
- * Drikkeplass pkt. 3.5.4
- * Sted for klesskifte pkt. 3.5.5.
- * Smøreboder pkt. 3.6

Del II

Veileder for renn på kretsnivå.

Kretsrenn

Innhold

1. Oppnevning av TD
2. Materiell for TD
3. Jursammensetting
4. Juryens oppgaver
5. TD`s oppgave sammen med arrangør
  - 5.1 - en uke før konkurransen
  - 5.2 - før konkurransen (Sjekkliste for TD – Teknisk gjennomgang)
  - 5.3 - under konkurransen
  - 5.4 - etter konkurransen
6. Sjekkliste for TD - Teknisk gjennomgang

1. Oppnevning av TD

- * Teknisk delegert er arrangørens høyre hånd og alle som bekler denne rollen bør ha dette klart i minne.
- * Kretsene oppnevner TD-er til kretsrenn før sesongstart.

2. Materiell for TD

- * Nasjonale konkurranseregler sesongen 2009-10 (Oppdaterte regler finner man på forbundets nettsider, trykk på regler)
- * Veileder for Teknisk delegerte (TD) veileder.

3. Jursammensetting

- * Juryen består av TD, rennleder og standplassjef med TD som juryleder.

4. Juryens oppgaver

- * Henvisning til pkt. 2.3 Rennjury.
Ellers finner man under pkt. 10 behandlingen av protester og Straffebestemmelsene under pkt. 11 med videre henvisning.

5. TD`s oppgave sammen med arrangør

5.1 - en uke før konkurransen

- * Ta kontakt med arrangør vedrørende forberedelsene og tilstanden på arrangementstedet

- * Gjøre avtaler om frammøtetidspunkt på renndagen og hvordan man skal legge opp samarbeidet.
- * Ved streng kulde og lite snø bør kontakten være tett.

5.2 - før konkurransen (om morgenen før rennet)

- * Ha satt seg inn i pkt. 3 i konkurransereglene, som omfatter konkurransestedet med start-/målområde, løyper og skytebane, og kontrollere at dette er i henhold til reglene
- * Kontrollere at arrangøren har avtale med hjelpekorps eller liknende
- * Forvisse seg om at arrangøren har rutiner på våpenkontroll ved start og mål. For rekrutter også kontroll på standplass.
- * Forvisse seg om at arrangøren har opplegg for kontroll av startlisens.
- * Samtale med de øvrige jurymedlemmer (rennleder og skytesjef) om samband og kontakt under konkurransen.
- * Kontrollere selvanvisere i henhold til NSSF`s materialkatalog for nasjonale konkurranser

5.3 - under konkurransen

- * Kontrollere at konkurransen gjennomføres i henhold til reglementet
- * Ta nødvendige forhåndsregler når vanskelige situasjoner oppstår som gjør en regulær gjennomføring av konkurransen umulig. En slik forhåndsregel kan også være å avbryte konkurransen.
- * Vedta om løpere som kommer for sent til start skal få starte når det skyldes "force majeure"
- * Behandle protester så snart de foreligger og om mulig før konkurransen er gjennomført (Hovedpunktene 10 og 11 med videre henvisning)

5.4 - etter konkurransen

- * Behandle innkomne protester (Hovedpunkt 10)
- * Idømme mulige straffer (Hovedpunkt 11 med videre henvisning)
- * Bestemme eventuell tilgodeskrivelse.
- * Erklære konkurransen som ugyldig dersom forholdene tilsier det.
- * Utarbeide TD-rapport og oversende denne til arrangør og krets.

5. SJEKKLISTE FOR TD – TEKNISK GJENNOMGANG.

Dette er den samme sjekklista som er utarbeidet for TD-er i forbindelse med større renn (Norgescup, NM, Hovedlandsrenn, landsdelsmesterskap og større nasjonale renn) Deler av innholdet i denne sjekklista er også relevant for renn på dette nivå (kretsrenn) Det anbefales derfor at man setter seg inn i sjekklista og tar sin egen vurdering på hva man ønsker å se nærmere på.

----- 0 -----